

• •

•

శ్రీరస్తు.

శ్రీ వేణుగోపాలశతకము.

శ్రీవేణుగోపాలశతకము.

భాగద్వయాత్మకము.

(ఇందు 'పేరుంకూరత్వాన్నిచరిత్ర' యొక్క అంశం.)

ఇ య్య ది

గుంటూరు మండలాంతర్గత 'ఆలపాడు' గ్రామమునందు,

శ్రీగోపాలశతక, శ్రీరామచంద్రశతక, శ్రీమోదుకూరి

చెన్న కేశవశతక, శ్రీమంగళాద్రిలక్ష్మీనరసింహ

శతక, శ్రీసమీరాత్మజశతకాది

గ్రంథకర్తయు నగు

శ్రీమాన్ భాగవతభారతరామానుజాచార్య

రచియింపబడి

పెంటపాడుపురమందలి

శ్రీవైష్ణవముద్రాక్షరశాల వలె

ముద్రింపబడినది.

బడి

ఆలపాడు.

కాపీరైట్.]

శ్రీవైష్ణవపరీక్షచందాదారులకు. ఇతరులకు.

శ్రీరస్తు.

శ్రీ వేణుగోపాలశతకము.

శ్రీమద్వేణుగోపాలశతకము.

భాగద్వయాత్మకము.

(ఇందు 'వేణుగోపాలశతకము' అను పదములు)

ఇ యస్తి

గుంటూరు మండలాంతర్గత 'ఆలపాడు' గ్రామము,

శ్రీగోపాలశతక, శ్రీరామచంద్రశతక, శ్రీమోదుకూరిచెన్న

కేశవశతక, శ్రీమంగళాద్రిలక్ష్మీనరసింహశతక,

శ్రీనమీరాత్మజశతకాది గ్రంథకర్తయు నగు

శ్రీ మాకాధనకుధరంరామానుజాచార్యశాస్త్రిచే

నియంపబడి

వెంటపాడుపురమందలి

శ్రీవైష్ణవముద్రాక్షరశాలయందు

ముద్రింపబడి

ఆలపాడునందు

ప్రకటింపబడియె.

1927.

కాపీస్టర్.

[వెల రూ 0-6-0.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

ప్రివేణుగోపాలశతకము.

ప్రథమ భాగము.

- ఉ. శ్రీలలాపదేశ సర ♦ సీజ నివేశ ప్రదేశ రుక్మిణీ
పాలిత దక్షిణాశ కర ♦ పాశ వశాస్పద సుప్రకాశ స
త్యాలులితాక్షి వామ దిశ ♦ హస్తనిదేశ సురేశ వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా . ౧
- ఉ. వలుము నన్ను నీశతక ♦ మెన్నిది రోజులలోన జెప్ప నీ
మోలను జేరినాడ గడు ♦ వుందిగనాడకు తేడ ముందులో
జాలిదలంచు మీడ తుద ♦ చయ్యన నేమనువాడ వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౨
- ఉ. కాయలును నిన్ను గూర్చి శత ♦ కాలిరునాలుగు దీనితోడ శా
ర్థుల మదేభ గీతయుగ ♦ దోహద చంపక ముత్పలంబు లా
లీలను గందసీసముల ♦ లెస్సగు పద్యము లల్ల వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౩
- ఉ. వ్రాలుపసందు నీకగువ ♦ రాలుసరాలు గుఱాలు మేలు పో
యాలుతరాలు గ్రాలు జవ ♦ రాలునిలాలు సిరేలు కోలు నీ

పానబోలు పోలు సగ • పాలిడినద్దయనేలు వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల • బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౪

ఉ. పాలును లచ్చికోడలును • బల్లగరాలును మొల్లపూలు న
ద్దాలును నింగిజాలు వెలి • దామర నవ్వులుదోలు దాల్పురే
యేలికరిక్కలంచలను • నెన్నున సంబల రాదు వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల • బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౫

ఉ. లోలునరాలు వెండుకలుదుప్పులు దూలెడికొప్పునెమ్ములు
లాలుబాటుందిరంబునొడ • లందగునోలమటంచు దాను పో
యాలిలుపాలపాపలు బ • శాయని మెచ్చెద నేను వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల • బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౬

ఉ. ఆలసలె న్వసించి యను • రాదుల గర్వమడంచి గోపికా
లోలత బెంచి గోపకుల • లోన బ్రసిద్ధి వహించి రుక్మిణీ
లోలు డనంగ నెంచి నిజ • లోకశరణ్యముగాంచు వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల • బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౭

ఉ. వాలును దుడ్డుసంకు నుడి • వాలును సింగిణిదాల్చి నాల్గుకే
ల్లాలిగ రుక్మిణింగుడిన • రాజు బ్రేమను సత్యభాను డా
కేలు దెసంజెలంగ పుల • కించు జనార్దనదేన వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల • బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౮

ఉ. బాలుడ జంచలుండ నలి • బాపడ మొద్దడ కొంటెవాడ లో
బానివాడ చోరుడన • జారుడ హీనడ లోభివాడ నీ
మోరిను నిల్చినాడను న • మోయనువాడననేలు వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల • బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౯

ఉ. క్రాలు దెనాలి నేల నొక • గ్రామము దానికి నైఋతిం గరం
బాలసలెందవాంఘ్రి వలి • నార్చిత సేవన రామసాదరా
భ్యాసఘ్రిమ సభావ కలి • తాఘ్నుడనై నసియింతు వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల • బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౧౦

- ఉ. పోలిక లెంచ దేవకికి • బుట్టి యశోదకు కంజస్సిదువై
నీలను బెండ్లియాడి రజ • నీచరకోటిని జంపి గొల్లలం
దాలను గాచి చద్దులల • రారగ మెక్కితి వీవ వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల • బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౧౧
- ఉ. నేలయు రాజ్యలక్ష్మియును • నీలయు నీకగు ముగ్గురాండు మే
డాలు బదారువన్నియ క • డానిని మించును మించునెన్న బో
యాలురయందువారు జవ • రాండ్రిన జాలుగురయ్య వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల • బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౧౨
- ఉ. ఆలయమందు రుక్మిణి న • హర్మిశలింపుగగూడి సత్యభా
మా లలనామణిం దమిన • పందగతిం బనివేడి భక్తు లే
కాలము నమ్మి కొల్వ నిల • గ్రాలగ వారలనేలు వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల • బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౧౩
- ఉ. గాలిని మ్రింగు శేషుడు న • గంబాడ లింకికి విచ్చు శంభుడు
ద్వేల విదేశయాన సుర • భిక్షు దృఢాశసకామధేనువే
లీలను నీచు కీర్తికిల • లిన్నచుమెట్లగు నెను వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల • బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౧౪
- ఉ. మేలి భవత్ప్రీతాపశిఖ • మేదినిబర్వ దవానలంబుదా
గీలనుడంగి కాణడవి • కింజనెనా బడబాగ్ని వారిధిం
గూలెన గార్హ సత్యమిలు • కూడికగుంపటిజేరె వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల • బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౧౫
- ఉ. వీలగు సుస్వరోదయపు • వీణియాడా బలికింపనూర్పు న
బాలయకూర్పులందివియ • బల్లలనాడుచు నుండునట్లు న
త్యాలయవాడు నీకథల • కాదల నూతువుగాదె వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల • బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౧౬
- ఉ. చాలున చల్లగాదగిన • చంద్రుని కిక్కియమైన నందముం
జాలల రమ్మనంగునకు • సారగునంగమునైన జైతుగికుం

జాలరుల్లిపుళ్లడవి ♦ చక్కటి గన్నడకున్న వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౧౭

ఉ. ఏల యముండ శ్రీహరి ప ♦ రేశుడు రక్షకుం డతం
డేలనబోకుమన్నిటన ♦ హీన బలుండయి నిండియుండు నా
పాలిట పెన్నిధానమని ♦ పల్కిన నాదరిరాడు వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౧౮

ఉ. వాలిలివాణి నీకు దగు ♦ వాక్యములాడగ బ్రేమచేత గం
జాలయయున్నదక్షుల స ♦ జాకృతి వీక్షణనేయ భూమి జా
బాలికయున్న దంకఘన ♦ బాలననేయగ నన్ను వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౧౯

ఉ. నీలపు కుంతలంబులు వి ♦ నీలతనుద్యుతులంబరంబులు
త్తాల హిరణ్యరూపములు ♦ దారవిశేష సురావసీజ సు
శ్రీలలితంబు లంఘ్నులు వి ♦ శిష్టసరోజము లొప్పు వేణుగో
పాల నృపాలగోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౨౦

ఉ. శ్రీలలనామనోహరుని ♦ చేత భవాండమునం జరాచరా
జాలము రక్షణక్రియకు ♦ జాలిన బూరుషు చిత్త మొక్కచో
గ్రాలును శిక్ష నేయనని ♦ కాపగు నీయెదలచ్చి వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౨౧

ఉ. బాలుడ నేను గోపకుల ♦ బాలుడవీవల రక్షిణీశ నీ
బాలుని రీతి బోవు ఖల ♦ పానన నామము జెల్ల భావుక
శ్రీలలరార దేవుడని ♦ చేరితి నేనిదె లావు వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౨౨

ఉ. పాలును బెల్లముం గుఱిచి ♦ పాయసమొండు తయారుచేసి నీ
పాలుననుచినాము తగు ♦ పాటి భుజించు మ పాలుమాలకే
లీలను నన్ను నేలి కడు ♦ లేమి దొరంగగజేయ వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౨౩

- ఉ. పోలల రాలపాడు మన ♦ బోలిన దాలువరాలు రుక్మిణీ
బాలనుసత్య భామనుగృ ♦ పంగవగూడుదు వెందు మేలుజే
వాలయమందు నీకగుదు ♦ నర్చకుడం దగనేలు వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౨౪
- ఉ. తాళగ జాలలేను బలి ♦ తంబగు సంస్కృతి కేనులోను నా
పాలిటి పెన్నిధానమను ♦ భావముగా నెరనమ్మినాను నే
పాలనుబోలినాను కృప ♦ బాలన నీకగుమేను వేణుగో.
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౨౫
- ఉ. వాలెముగర్జుణోడికురు ♦ వంశ సుయోధనుజేరేమేఘుడా
లీలమహాబిలంబునన ♦ లీలనుదూరెన. కల్పభూజమా
చాలున నీయుదారగురు ♦ సంపదపాటిగ దెల్పి వేణుగో
పాలనృపాలగోపకుల ♦ బాలకృపాలలితాలవాలమా. ౨౬
- ఉ. తేలునిసంగనంగబలు ♦ తేలునకంజకనొందకెవ్వడే
దేలును నీటమున్నినన ♦ దేలును బాకినిజేయనైనదా
దేలునుపాదనద్దముల ♦ దేలికలోభజయించ వేణుగో
పాలనృపాలగోపకుల ♦ బాలకృపాలలితాలవాలమా. ౨౭
- ఉ. పాలిదెనీకునాకునగ ♦ పాలిరుపాలిరునాల్గుపాలుచే
పాలల రాగుదొమ్మిదన ♦ బందుగువీనగుటెన్న మంతరం
బేలినవారి నెంచ తెరు ♦ వేది నెనుబాలుపార వేణుగో
పాలనృపాలగోపకుల ♦ బాలకృపాలలితాలవాలమా. ౨౮
- ఉ. వేళమునమ్మనీవిరహ ♦ వేదననేధరియించసుమ్మనీ
లాలకలొప్పు దేవికమ ♦ లాలయతోడునిజమ్మనమ్మవా
తూలజసూర్య జాదులటు ♦ తోడుగరమ్మముదమ్మ వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౨౯
- ఉ. శైలమునీన దైర్యమున ♦ శౌర్యమునందగుదీనసింహమై
సాలమునీనత్యాగమున ♦ సందర్శమునీన గభీర వైఖరి

బోలిక గాననాంబుధుల ♦ బోలితినీపన నెంచ వేణుగో
పాల స్వపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. 30

ఉ. ఆలనుగాచుటోవనము ♦ లందున బ్రేమనుగొల్లనాతులం
జాలగగూడుటోసిరిని ♦ జాయగనేలుటాకంసమాతులున్
జాలియొకితలేశయమ ♦ సద్భుముజేర్చటాకాదుసన్నునీ
బాలునిలాగుబోన్రక్తతి ♦ భర్తగనుండుదువెన్న వేణుగో
పాల స్వపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. 31

ఉ. పాలనలేనిరాజుచెయి ♦ బట్టనివట్టితరాజు గీములో
గ్రాలెడుబూజుకేలుకును ♦ గాదనుగాజుజగంబుచందుతం
టాలిమగోజుహిందువులు ♦ డగ్గరనట్టిసమాజువేణుగో
పాల స్వపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. 32

ఉ. కూలికినిల్చువానినకి ♦ గుమ్మరివానిని లంజెకానివా
చాలునిడక్కరింగవటి ♦ పాపిమవానిగనల్లవాని డా
కేలలవాటువానిగను ♦ గిడ్డువానినిసమ్మవేణుగో
పాల స్వపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. 33

ఉ. ఆలనికూలిదానివెల ♦ యూలినిసాలిని మాలవాని కం
సాలినిజాలిమాలదొర ♦ సాలినికల్లలకెల్లబోపుజా
బాలినిబూజుచియల ♦ పంచకుబోవగ రాదు వేణుగో
పాల స్వపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. 34

ఉ. గాలికి నెండకుంజలికి ♦ గావకు రేయుబవల్లకుబ్రసం
గాలకు బేలకాలికిమ్మ ♦ గంబులకోలికిజాలకుందరం
గాలకు బేలుకంజినను ♦ గ్రాలబ్రసెన్నడనేల వేణుగో
పాల స్వపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. 35

ఉ. శ్రీలహజూరుజానుగులు ♦ జెక్కులదప్పులనొల్కు మేలియ
ద్దాలబజారు నెమ్మొగము ♦ దమ్ములనేలునజీరుగన్నలా

మీలహజారుహజరును ♦ మీయిటిలచ్చినీలువేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. 31

ఉ. మీలనుమింగుగన్నులున ♦ మీరణుమింగెడియారు మంచితా
జేలునుమింగుమీదనుగు ♦ మెటులుదుమ్మెదగుంపుమింగునై
వాలనిబద్ధవాలముల ♦ వారిగనీసతికొప్ప వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. 32

ఉ. హలికుల్లెకాలమున ♦ నాంబురుహాక్షుపదంబులీరుమ
మేలునుటంచునమ్మిమన ♦ మేయెడజంచలమొందనీకదే
వాలయమొండుగట్టినను ♦ నర్చననేయగబోతువేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. 33

ఉ. మేళముతాళమానముల ♦ మేలుగజేయగనాడుముండపో
యూలుపిడేలుజోడుజవ ♦ రాలునునంబుగబాడునట్టివ
ద్వ్యలుముదంబువిన్న జెవు ♦ లారగముందటనీకువేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. 34

ఉ. బైలగునీదుముచ్చటల ♦ వారిగనందరికిన్విసంగజే
బోలుకుబోవురోడ్డునవి ♦ భూతిదిగంబడజెప్పనున్నన
న్నేలకయన్ననాలపలె ♦ నెంతయనీసఖతోడువేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. 35

ఉ. పాలికిచేలనివ్వనగ ♦ పాలిడురైతులధాన్యమందులం
టాలనుబెట్టిగుత్తకిడ ♦ రక్కుడదల్పులగింజలిచ్చునా
చేలటుబండకున్నసాగ ♦ సేయనుడండుగనీయవేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. 36

ఉ. వలినవాడనంచుమది ♦ నేనిదలంచినబోవుదుమ్మతా
భీలములంచురాముడువి ♦ భీషణుకుందగజెప్పెదానిను
ద్దాలతనొప్పవింటినొగి ♦ దాలిమినింబాడగంటివేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. 37

- ఉ. మాలిమిబత్తి చేతబ్బితి ♦ మాలినవానిదవాంఘ్రితోయముం
గోరినవానిమంచినెను ♦ రుందగువానినయేలబూనుదా
మాలనిగానినిన్నవన ♦ మాలియనంగనునేలవేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౫౬
- ఉ. వీలుపడంగనీదుపద ♦ విందగువీలునదోలుదాల్పుదా
బోలగదల్చినీదుపద ♦ పుష్కరముందలదాల్చెగన్నులం
బోలికకర్కజాబ్జులను ♦ బూన్చెగ్గపేక్షణరాదువేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౫౭
- ఉ. ఫాలధనంజయాక్షుడునృ ♦ పాలుడుగాడిల నెన్న నెందుజే
వాళిగృపాకటాక్షరస ♦ వాడిధినేలగలేదుగానపా
తాళధరాంతరిక్షతల ♦ దైవమునీవగుదయ్యవేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౫౮
- ఉ. జాలకచందనాద్రిగురు ♦ సానువులందగుజక్రిబాలికా
జాలమునీదుకీర్తనల ♦ జనసముబాడ దదీయగానవి
ద్యాలుపుగాదెసంస్మతిఘ ♦ నాంబుధిదాటగజేయువేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౫౯
- ఉ. చేలములేలనేనునుగు ♦ చేలుడనేధనధాన్యసంపద
లేవలకువేలదేలనిరు ♦ పేద నెముద్దులగుమ్మనివ్వనే
బాలునెచాలునీచరణ ♦ పద్మములిచ్చిననేలవేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౬౦
- ఉ. తాళుమటంచునబ్దముల ♦ దాటగనేయకుపాలుమాలినీ
యాలినిగూడిలోమరచి ♦ యాదలనూచకుగ్గ్కడేని నీ
కాళులనీటినిచ్చుటకు ♦ గాదనబోకుమునన్ను వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౬౧
- ఉ. కాలికిజేతికింపెనగ ♦ గాల్గెడిసొమ్ములబెట్టికొప్పునం
బూలసరాలుజుట్టిపరి ♦ పూర్ణముదంబిరురెట్టినన్నద

- న్నేలినవానిమాటవిన ♦ దేనియు బెండ్లముమట్టి వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౬౨
- ఉ. ఏలినవారుదాసవరు ♦ నేలుటకింటికివచ్చినప్పుడా
యేలినవారిజూచియెవ ♦ రెండుకువచ్చితరెప్పుడీపనిం
గ్రాలనజేతురేమదిను ♦ ఖంబగుతీరనువాడు వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౬౩
- ఉ. పూలడవిందటాకమును ♦ బుష్కరకూపమునాస్తి పాతుదే
వాలయమెన్నుకై తనొక ♦ యార్యుని పోషణమొప్పునంతలి
శ్రీలనురక్షణంబొనర ♦ జేతువునీకృపచేత వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౬౪
- ఉ. పాలునిసుంగుగోరునర ♦ పాలుడురాజ్యమనందగోరు వా
చాలుడు పేలిగోరుఫల ♦ సాయముగాపమరంగగోరుగో
పాలుడునాలగోరుపరి ♦ పాలనగోరుదునేను వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౬౫
- ఉ. కాలమనర్వలోకకలి ♦ కాలమతామసరాజసాదిదు
ష్కాలమకోధమోహమద ♦ కాలమనాదరిరాకుశౌరిశా
ర్దూలమిదేమమాత్మగృహ ♦ యమునోదెనటందు వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౬౬
- ఉ. కాలుబలంబులున్నదుర ♦ గంబులునేనుగులున్నసింగిణుల్
గోలులునున్నధైర్యమును ♦ గోలుపడంజెడునాలమండుద్రా
మేలగుబోటరుల్నిజమ ♦ మేటివినీనటుగావు వేణుగో
పాలనృపాలగోపకుల ♦ బాలకృపాలలితాలవాలమా. ౬౭
- ఉ. ఆలమనందు నెల్లచొను ♦ రాగులబీచమడంచినేలలో
గూఢులమచ్చమాపిపజ ♦ కుండగుతోడుగనుండుశౌరిశా
ర్దూలమునీవుమందరము ♦ దోర్బలశక్తిని నెత్తు వేణుగో
పాలనృపాలగోపకుల ♦ బాలకృపాలలితాలవాలమా. ౬౮

ఉ. బాలుడవాలపోతులని ♦ వారణజేసికిలారికూతురొ
నీలనుబెండ్లిచూడిపద ♦ నీరజముల్లనుగంద క్షానలం
దాలనుగాచియెల్లరను ♦ నాదటబొచ్చిచితివెన్న వేణుగో
పాలస్యపాలగోపకుల ♦ బాలకృపాలలితాలవాలమా. ౧౯

ఉ. శీలుడవంతరాత్మహరి శీ. లుడవర్చితపాదపద్మసా
శీలుడవప్తమూర్తినుత ♦ శీలుడవంబుజవేశ్యవాస్తిశ్రీ
లోలుడవస్మదాదినర ♦ లోకపవిత్రుడవె దువేణుగో
పాల స్యపాలగోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. 20

ఉ. బాలిక లేమియందురొక్క ♦ పాపరిపానలకై నిజంబుగా
మేలుగనేలుచూపులును ♦ మేనుగృశంబును శాంతిలేమినా
పాలనుజూచియంచుసిరి ♦ వల్కునుమిమ్మెదదాల్చి వేణు
పాల స్యపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. 21

ఉ. మేలిమిమేలమాడినన ♦ మేలమెలర్పరమాలలితాంగితా
మేలలిమేలుమంగపయి ♦ మేకొన్న మేటివటంచుమేదినీ
వేలాడగూడనాడినన ♦ మేయసుఖంబులనొందు వేణుగో
పాల స్యపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. 22

ఉ. పేలుదలందునున్ననిరు ♦ పేదలబాధలుబెట్టుచున్నబ
గ్యాలనుదప్పలున్నబర ♦ దారలగూడగనేగుచున్నదా
సాలినిగూడకున్నగర ♦ కాలకెదిర్చినకీడు వేణుగో
పాల స్యపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. 23

ఉ. హేళితనూజుడర్కనవ ♦ మిందుదశాప్తమఃనిశుశ్రీషువా
హ్యళినిగీడునేయునని ♦ రాక్షసునేనటిదానికై నలో
దాళుదుగానినీకృపను ♦ దారతనేలకమాన వేణుగో
పాల స్యపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. 24

ఉ. బాలునిగర్భణీసతిని ♦ బాహ్మణుధేనపునారినిన్నదా
గులుచుపాపికన్ననిను ♦ గూడదురక్షకుడంచునాడునా

బాలిశుడెచ్చుపాపియగు ♦ బద్ధదళాక్షును రేళ వేణుగో
పాలన్యపాలగోపకుల ♦ బాలకృపాలలితాలవాలమా. 21

ఉ. ఏలుముష్టయుగ్మనవ ♦ మీందుసహూణశకాబ్ధభాక్రియా
జాలపునక్షయాబ్ధనిజ ♦ చైత్రమునేళతకోత్పలాఖ్యప
ద్యాలనుగూర్చినాడభవ ♦ దంకితమిన్నిట జేర్చి వేణుగో
పాలన్యపాలగోపకుల ♦ బాలకృపాలలితాలవాలమా. 22

ఉ. మాలిక లెన్న గూర్చిపలు ♦ మారులుగొప్పనదాల్చినీకిడం
జాలుచునిన్ను గొల్చిమది ♦ సంభ్రమమొప్పవివావామైనదాం
డాళదినిల్చి నేనునిక ♦ టంబునదత్కథదల్తు వేణుగో
పాల న్యపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. 23

ఉ. చీలినిజ్జిజిమ్మటల ♦ జీమలభాముల దేళ్ల సింహశా
ర్దులక రేణుకర్కట ♦ మధువ్రతనక్రిఖ గేళమత్స్యశా
కోలములాదిజంతులన ♦ కుంతితరక్షణ సేయు వేణుగో
పాల న్యపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. 24

ఉ. ఆలికిదల్లికయ్యెనర ♦ నమ్మనుపేర్లిరునచ్యుతార్కుడి
నేలనుదండ్రినాకగుము ♦ నీందునినత్కృపరామసోదర
శ్రీలలితాఖ్యనొందితిసు ♦ శీలసుతద్వయమొప్ప వేణుగో
పాల న్యపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. 25

ఉ. చేలడుగంగ లేదుఘన ♦ చేలములిమ్మనికోర లేదునే
నాలినిబిల్లలన్ధనము ♦ నాలయముందగుపాటినివ్వగా
జాలునుమోదుమేలుకొన ♦ సాగుకవిత్వమునీదు వేణుగో
పాల న్యపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. 26

ఉ. తాళనబోకుచూచెదను ♦ తాలిమిగాననరాకులోపము
చేలుటమానజీకుగురు ♦ తేమిటినిన్గననాకులాతులే
పాలనగాబరాకుమును ♦ భద్రముగామనసాకు వేణుగో
పాల న్యపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. 27

- ఉ. తాళమువెట్టునర్చుకుని ♦ దార్కొనిచెంపలగొట్టుకల్తడే
వాలయమందుబెట్టుపద ♦ మంచుబజారుకునెట్టుతొల్లదా
వాలనుస్కీమునేర్పరుచు ♦ వాడిలనేగతియానోవేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౮౨
- ఉ. తాలిమిదాల్చలేనుతల ♦ వాచగలేనుకరంబుమంచి శ్లో
కాలనువ్విాయలేనుశతి ♦ కాలిరునాలుగుజేసినాను నా
పాలిటిపెన్నిధానమక్య ♦ పామతినేలుముజానువేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౮౩
- ఉ. నాలుకషడ్మ్రుచ్చులనుమ ♦ సంబలసౌఖ్యమునానుచేతులుం
గాభుల్లుమొక్కగాజనును ♦ గర్జములచ్చుతనత్కథామృతం
బాలలిశ్శీలగామనున ♦ హర్షితలేనినుబాడవేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౮౪
- ఉ. ఆలనుగాచుటోసిరిని ♦ లాలుగసూడుటోపోలునేలుటో
మూలికుగాచుటోతగవు ♦ మూలితిశ్శీలనుగావజూచుటో
బాలిశ్శుడై ననన్నబహు ♦ భంగులనేలుటోచూడువేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౮౫
- ఉ. కాలములేకకాదుకల ♦ కాలమునందరుబుట్టిచచ్చుట
లోబ్బలగజూడగర్మఫల ♦ ముల్లదెలోకములందునేడికిం
దాలిమిలేకదుర్మతివృ ♦ ధానరులాడుదురెందువేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౮౬
- ఉ. శీలముగల్గుబుద్ధిబరి ♦ శీలనజేయుబ్రసిద్ధినిందిరా
లోలునిబాడవృద్ధిజన ♦ లోకవిలోకనసిద్ధియుష్మదో
త్రాలసమృద్ధిమామకము ♦ దంబగురక్షకబుద్ధివేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౮౭
- ఉ. వ్రేలుడుచంద్లతేదువిడి ♦ వేజునుదెంచినరక్కసీలపో
యాలుకుబాలులీలనును ♦ రంతయుబీలిచినందగోవుని

ల్లాలికిమేలొనర్చిమన. ♦ మారగమమ్ములగాచువేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౮౮

ఉ. కాలమతిక్రిమించెకలి ♦ కాలముబెంపువహించెబిల్లుదే
వాలయమాక్రిమించెనిపు ♦ డర్చకనంఘనమ్మద్దిగాంచెదా
వాలనుస్క్రిముపేరిలన ♦ మాంతముముంచెబనేమివేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౮౯

ఉ. మాలిక వేసినీదుమెడ ♦ మంచిసుగంధముబూసిమేలుతాం
బూలముజేసిరుక్మిణిని ♦ బొందికడాసివవాసిసెన్ను మ
ద్బాలక బాలికాంగనల ♦ పాలనరాసివిగమ్మువేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౯౦

ఉ. తేలునకొప్పగొండెమున ♦ దేటికినొప్పనుగాళ్లజండ్లబో
యాలికినొప్పసప్పమున ♦ కొదలనొప్పనుకొండెకానికి
న్నాలుకనొప్పసూచినము ♦ నాకదిమేగలదేలువేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౯౧

ఉ. సోలెడుగిద్దెడడ్డడర ♦ సోలరగిద్దెడుమానెడంచు బ
స్తాలకుగొల్పుగింజలవి ♦ చారణజూడగజల్లమీసితిం
బోలిచితివసృష్టివ్రజ ♦ పోషణకైరమణీయవేణుగో
పాల నృపాలగోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౯౨

ఉ. కాలముకొద్దినేనుశత ♦ కంబులనేరచియించినాను నా
పాలిటిపెన్నిధానమవో ♦ బంధములేరచియించలేను లో
జాలిదలంపుమట్టికయి ♦ జయ్యననీకిడగానువేణుగో
పాలనృపాలగోపకుల ♦ బాలకృపాలలితాలవాలమా. ౯౩

ఉ. సీలొనరించినావుసర ♦ సీరుహలోచనదాసకోటిలో
నేలనునన్నునుమ్మదియ ♦ నేకులకొందగజేయరావుధీ
శాలివినీవుబూనువోత ♦ చర్యకుభంగముగావువేణుగో
పాలనృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౯౪

౬. వైశమనాకునర్థశత • వత్సరముల్లననంగశేముషీ
గోళబలంబులెల్లడగ • గోరినవెల్లనలభ్యమయ్యెశ్రీ
ద్ధాళువుగాదుభక్తితప • ధర్మమెలర్పగనేనువేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల • బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౯౫
౭. శైలముధైర్యమందుమ్మదు • శైలికవిత్వమునందుశేముషీ
శీలముధర్మమందుపరి • శీలనవిద్యలయందుకీర్తిశ్రీ
జాలముదారమందుపటు • శక్తినిజాశ్రితులందువేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల • బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౯౬
౮. వాలెమనాదిలోకపరి • పాలనమాత్మవశానురాగన
మౌళనమాత్మసస్యఫల • మేదురమార్తశరణ్యమిష్టభో
గాలయమిర్వ్యానాశకర • మైనదితావకపూజవేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల • బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౯౭
౯. ఆలపనాబ్జమాలపిత • మాకరుణావిసయంబమేయము
ద్వేలవిసోదమావినుత • వీర్యపరాక్రమమావిలాసమా
శీలశరణ్యమీభువిని • శ్రీధరనీకగునెన్నవేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల • బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౯౮
౧౦. పోలిక నెంచజల్లదన • మున్నోగసుందనమివిపోవుగా
జాలిపూర్ణచందుడన • జాలుదునెమ్ముగమెవ్వరేనినే
వేళనుగాంచసద్దయను • వీక్షణరుక్మిణినాధవేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల • బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౯౯
౧౧. కేలిరుశంఖచక్రముల • గీలుకొనంగనురంబునందుబ
ద్ధాలయనిండుగాదవర • నాననమందుననూర్ధ్వపుండ్రము
ల్లెలగురీతిసౌహరి • మేదినినాకగునందువేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల • బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౧౦౦
౧౨. బాలకుడానృపాలకుడ • పార్వణచంద్రుడయాయుపేంద్రుడా
బాలకుడానగేంద్రుడభు • జంగమహేంద్రుడరాఘచంద్రుడా

లీలమృగేంద్రుడాయనెడి * లీలదలంతురునిన్ను వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల * బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౧౦౧

ఉ. కూలికినాలి కేగిచెడు * కూతలనాడుచునొల్లుదాచిపొ
ల్పాలిక జేయనష్టయజ * మాసిహుటాహుటివచ్చిచూచిలో
దాలిమిలేకదిట్టనది * తాళకకుందునుమాసివేణుగో
పాల నృపాల గోకుపల * బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౧౦౨

ఉ. బోలును బెన్నిధానమన * బోలునుముంగిటికల్పకంబునా
బోలునుగామధేనువన * బోలునుతంగెటిజున్న నాగదా
బోలును వెండికొండయన * బోలునుదారమునీకు వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల * బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౧౦౩

ఉ. తాళకజూతురొక్కరునె * దందుమరొక్కరిగూర్తురెందులో
గాలిగ జేతురింకొకరి * గన్నడవేరొకరిందలంతురా
హాలినిొక్కరింగలియ * రాసకులిచ్చలయారెవేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల * బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౧౦౪

ఉ. కూలముజేర్చుమాకునను * కూలముసంస్మృతినుండినీకుదాం
బూలనుచేలచందనప్ర * బోధనదక్షిణలిచ్చిభూమిపై
ఫాలముసోకనంఘ్రులను * బట్టుకమొక్కదనేనువేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల * బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౧౦౫

ఉ. ఆలముపట్లనాతితగు * లాటముపట్లచరించుపట్లతాం
బూలముపట్లభాగవత * పూజలపట్లప్రపన్నగోష్ఠిభూ
గోళమునేలుపట్లనుది * గోరికసందియమేలవేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల * బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౧౦౬

ఉ. శూలికిమధ్యమాక్షిదగు ♦ శుష్కనిచేనుడుకెచ్చగాదలం
దాలిచెనిందుగంగలయ ♦ భార్గమతాలయకారుడౌటగా
బోలును శాంతినీకడుగు ♦ పూపయుడాకనులవ్వవేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౧౦౭

ఉ. మేలగునట్టియీశతక ♦ మేయొక భాగముముందుగూర్చినీ
మోలనునుంచినాడగను ♦ మున్నగనూటిరునాల్గుమంచి ప
ద్యాలనునాదుశక్తికొల ♦ దయ్యభవత్కృపజూపువేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౧౦౮

శ్రీ వేణుగోపాలశతక

పృథమభాగము

సమాప్తము.

శ్రీ వేణుగోపాలకృష్ణార్పణమస్తు.

శ్రీ వేణుగోపాలకృష్ణాయనమః.
శ్రీమతేరామానుజాయనమః.

శ్రీ వేణుగోపాలశతకము.

ద్వితీయభాగము.

- ఉ. శ్రీలలనామనోహరవి ♦ శివజనాఘనిచారగుక్మణీ
లోలగజేంద్రపాలముని ♦ లోకవిలక్షణలక్ష్యశీల వా
తూలజసన్నతామరకు ♦ తూహలధేనుపురీశ వేణుగో
పాలనృపాలగోపకుల ♦ బాలకృపాలలితాలవాలమా. ౧
- ఉ. మాలికలోప్పగూర్చియిడు ♦ మానినిఘోషసతీస్వరూపగో
దాలలనాశిరోమణిని ♦ దాదులసింగ నెవిష్ణుత్తుడాం
డాళనుగౌరవాఖ్యగరు ♦ ఉద్ధవజనీనతిగాదె వేణుగో
పాలనృపాలగోపకుల ♦ బాలకృపాలలితాలవాలమా. ౨
- ఉ. కూళునిసోమకాసురుని ♦ గూల్చిశ్రుతిస్మృతివిద్యతెల్లనీ
బాలునికిచ్చిపేర్చిబాలు ♦ పారగలోకములుద్ధరించియే
వేశనునాలపాడునను ♦ వేడ్కలరారగనుండు వేణుగో
పాలనృపాలగోపకుల ♦ బాలకృపాలలితాలవాలమా. ౩
- ఉ. తాలిమి కూర్మరూపమున ♦ దద్దయునాతరిణిండవిపునం
దాలిచిసంద్రమందునను ♦ ధారసముద్భవమైనమోహినీ
బాలికవైముదంబలర ♦ బంచితినిర్జరులొప్ప వేణుగో
పాలనృపాలగోపకుల ♦ బాలకృపాలలితాలవాలమా. ౪
- ఉ. త్కూలలనాప్తఘోణితను ♦ సంజ్ఞనుదైత్యుహిరణ్యనేత్రునా
భీలరసాపరాధిని వి ♦ భీషణుజంపి శరణ్యమెల్లచో
గాగ్రగ నెంతయుంజరమ ♦ కాండముదెల్పితివీవ వేణుగో
పాలనృపాలగోపకుల ♦ బాలకృపాలలితాలవాలమా. ౫

శ్రీ వేణుగోపాలశతకము.

- ఉ. చాలహిరణ్యకశ్యపని • బాల్మీకాద్యంతయు వేడకంబముం
దేలగబుట్టితజ్జనకు • డీల్లగబాట్టను జీల్చి వీరి కం
జాలయగూడియాలపలె • యందుననుండగబోయి మేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల • బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౧
- ఉ. పోలితివామనుండనగ • భూరిజగంబులనాకృమించితా
లీలదివికృమాఖ్యనుబ • లింద్రియపాదములడ్డికొంచునా
వేలుపుటేనికిచ్చితిది • వింతగ నేలగ నీవ వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల • బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౨
- ఉ. వేలుపుటేటిచెవ్వురుసి • వేడ్కలరారగ జేసిరాజుల
న్నేలనయేకవిశంతిన • నింబగజంపితిజామదగ్గినా
గాలునిభాతిరాముడన • గావిలసిల్లితివీవ వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల • బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౩
- ఉ. నేలకునేలికై పిదప • నేలకొమారి తెకేలికై ననీ
లీలగనంగజత్రమగు • లేదనుజాళినిద్యంబునట్లనా
భీలపరాకృమకృమవి • భీషణరక్షణరామ వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల • బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౪
- ఉ. నీలసుచేలుశుభ్రతను • నేతను రేవతినాధురామునిం
దాలకళంకునీరకరు • దర్పక పాలుబ్రలంబనాశుక్రి
లోలనిజాగ్రిజుంగొలుతు • లోదవరూపమటంచు వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల • బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౫
- ఉ. నీలగిరింద్రదేశసర • నేతసుభద్రసతీసమేతప
ద్మాలయచేతనొప్పలరు • నట్టిజగత్ప్రభునామపట్టణ
శ్రీలలితానువ్రాతతప • నేవకపూజితసీత వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల • బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౬
- ఉ. పాలితవిశ్వరూపపరి • పాలకదీపబలప్రతాపదో
శ్శీలకలావకల్మితను • జీవనభూషణవన్నలోకప

శ్రీలలనాప్రదీపగురు ♦ శిల్పవిలాసనశాపవేణుగో

పాల నృపాలగోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౧౨

ఉ. వేలుపునూడులంజిదుము ♦ వేడ్కలరంగుడిచేతనేడుగు

తూలరదంబునెక్కుదణె ♦ రాసివెలుంగుననొప్పుజుట్టువా

ల్లేలనబట్టిబత్తులకు ♦ మేలొనరించెడిజెట్టివేణుగో

పాలనృపాలగోపకుల ♦ బాలకృపాలలితాలవాలమా. ౧౩

ఉ. శైలివ్రశస్తకల్పనవి ♦ శాలతవాననపూరితానిలా

భీలనశంఖనాదశ్రుత ♦ భీతనిగుండెగుభేలనంగ గా

బోలుసురారులల్పమతి ♦ బొందిచలించుటజూడవేణుగో

పాలనృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౧౪

ఉ. శైలములందుబెంచెనగి ♦ సారమునందొగిబేరుగల్గుచే

వాలయనర్జనుందరశు ♦ భాకృతినొప్పుగదాయుధంబయా

భీలసురారివంశహత ♦ విద్రాధినాదగు కేల వేణుగో

పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౧౫

ఉ. వ్యాళసురారికంఠశత ♦ వారవిఖండితరక్తపూరజం

బాలరసావృతంబుగర ♦ వాలమనందగునందకంబునీ

కేల వెలుంగుగాడెనర ♦ కేరెరుక్మిణిలోల వేణుగో

పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౧౬

ఉ. జ్యాలలితారవశ్రుతసు ♦ రాళిమనోహర హేతువెద్దియా

శైలవిరోధివైరిజన ♦ సంహరబాణసువృష్టియెద్ది శ్రీ

లోలభనత్కరంబునవి ♦ లోకనశాన్ జ్ఞముగాడెవేణుగో

పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౧౭

ఉ. బాలురనీరుసంతునిడ ♦ బాగనినేనలరుక్మిణీశగో

పాలునిమంత్రమొందుచదు ♦ నందమిదీరగనట్లొనర్చి యీ

యాలపలెన్నివాసనుఖ ♦ మానటుచేసితివయ్య వేణుగో

పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౧౮

- ఉ. ఆలపనాబ్జమాశరజి ♦ దాహ్వాయమాద్రవిడాగమోక్తమా
హేళినమానతేజమల ♦ హృద్యపరాత్పరతత్వజ్ఞానమా
చాలితదాసకల్పకమ ♦ పారదయామయమీవ వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౧౯
- ఉ. నేలకువచ్చిదాసజన ♦ నీజనకాకృతిహెచ్చిశేషుడీ
లీలకుమెచ్చిభాగవతు ♦ లేతమబంధువులంచునచ్చితం
టాలడగారనుచ్చిదెన ♦ రక్కురునింగడుదచ్చువేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౨౦
- ఉ. కేలుమొగుడ్డశేషగురు ♦ కేసరికిన్ననవాళమానిరా
క్షేళికిద్రావిడాగమక ♦ వీండునకచ్యుతదాసమాళికి
స్మిలికినస్మదీయభయ ♦ శేముషిహంతకునేను వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౨౧
- ఉ. మేలగునాంధ్రపూర్ణగురు ♦ మేదినినర్చనొనర్చువాడనా
పాలనతండుదారసుత ♦ వస్త్యధనవృత్తరక్షజేయగా
నాలపలెగృహాత్మనుని ♦ రంతరమీవననుండువేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౨౨
- ఉ. మేలొగిజెందిరుక్మిణిస ♦ మేలముగానినుజూచిగుబ్బలం
దోలిగదిద్దుపైటచెఱి ♦ గొయ్యననెచ్చెలిపట్టిలాగుకెం
గేలువిదిర్చిచెక్కులను ♦ గీల్కొనజేయుగరంబువేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౨౩
- ఉ. మేలగుఛత్రమైతురికి ♦ మేటియునైసఖుడైవితానమై
మేలిమిదానుడైసాగను ♦ మించినసింగపుబీటయయ్యునీ
మ్రోలఖగేశ్వరుండలరు ♦ రోకునెఱుంగుదునేను వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౨౪
- ఉ. బాలకులారగరండు మన ♦ పాలగలండుయశోదనందనుం
డాలనుగాచుచుండుదన ♦ యాలినెదంగనుచుండునంచునీ

పోలనునుండుగోపకుల ♦ భూషణులగుట మెండు వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౨౫

ఉ. జాలినెదంగలంగసుమ ♦ జాలమనంగుడుసత్యభామపై
గోలలజేసివేయవెర ♦ గుండగుమోహతపస్సమాధిగా
బోలునుదన్మయత్వతను ♦ వుంగనునిన్ననిముందు వేణుగో
పాలనృపాలగోపకుల ♦ బాలకృపాలలితాలవాలమా. ౨౬

ఉ. ఇలబిలేంద్రీపావకకృ ♦ తాంతనిశాచరవారి నేతవా
తూలశివాష్టదిక్పతుల ♦ దుష్టిని సేయుదు వెల్లకాలమా
భీలమువోనడంచితవ ♦ వృద్ధినివారలుగోర వేణుగో
పాలనృపాలగోపకుల ♦ బాలకృపాలలితాలవాలమా. ౨౭

ఉ. కేలులనాల్గిటందనరు ♦ గీర్తిసుదర్శనపాంచజన్యముల్
మేలుగదాసిశార్ఙ్గముల ♦ మేయగుణాత్మకనీకురంబువం
దేలగలక్ష్మియుంగలద ♦ దేమమరక్షణ సేయు వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౨౮

ఉ. మ్రాలుననంగుబంచశర ♦ మాయనుమాయగలట్టితేడుగా
బోలనుసిగ్గుమాలిఫల ♦ మోయను బాయక నన్ను గూడుమీ
చాలనుబల్క వేమిఫల ♦ నాయమనుందవనారి వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౨౯

ఉ. తాలిమివేల్చి మొక్కచెయి ♦ దాల్చిభవాండచరాచరాళిదా
జాలనటించరక్షనిడ ♦ జాలినసూత్రివతీసుజెన్ననా
కేలికయంచు మొక్కెదమ ♦ మేష్టప్రబంధముగూర్ప వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. 30

ఉ. నేదివాకరుండిడిన ♦ నిక్కపుటప్పలగక్కనంబులో
గొలగబోవు సేయబర ♦ కానివేషమునూనెనాగగీ
స్తాలఘుకాలమొప్పెభువి ♦ నవ్వుడనాకృతికొప్ప వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. 3౧

- ఉ. నీలకు నేలకుంగలిమి • నెల్లకు మేలొనగూర్చివారితాం
బూలములందిపూలదల • బూనిన గల్తెయి నెల్లదాల్చినీ
మాలిమిగూడ జేసిపజ • మాయురెనా వెలుగొందు వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల • బాల కృపాలలితాలవాలమా. 39
- ఉ. కాలునముల్లునూరికడ • గట్టినయిల్లుగదల్చుపల్లుదాం
బూలమునంచుజొల్లుగడు • బొజ్జపెరింగినయెల్లు వట్టితం
టాలిడజెల్లునవ్వినిను • తాకురనంగదపొల్లు వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల • బాల కృపాలలితాలవాలమా. 33
- ఉ. నేలకునస్ఫులియదగు • నేననిచల్లదవంబునూనివా
తూలఘనాంగచంచలవ • ధూయతుడై దివినుండిసూర్యుడు
ద్వేళకరంబులంగురిసె • వృష్టిసకాలమునందు వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల • బాల కృపాలలితాలవాలమా. 38
- ఉ. తాలిమిలేనివాడుదగు • ధర్మమునేరనివాడువిద్దెగా
బోలనివాడు పెద్దలను • బోల్చెడువాడుప్రపన్నకోటితో
జాలనివాడునిన్నెదను • సారెకుదల్చనివాడు వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల • బాల కృపాలలితాలవాలమా. 37
- ఉ. వ్యాళశయానకోకనద • పాణియుగాంఘ్రిసరోజయుగ్మవా
గ్మూనసరస్వతీవసతి • మేధ్యదయాకరచిత్తకోశపాం
చాలికపుండరీకదళ • సన్నయనాచ్యుతరూపవేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల • బాల కృపాలలితాలవాలమా. 36
- ఉ. బాలురుబుద్ధిశాలురునృ • పాలురుసర్వప్రపన్నశీలురు
స్థీలసకారులావనప్ర • మేయపరులురుభాష్యకారులే
కాలముమీరుగావలసి • క్షానమయంచునచింత్రువేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల • బాల కృపాలలితాలవాలమా. 32
- ఉ. మేలునుకొంటి నెమ్మదిని • మేషనిమేషముదల్చుచుంటినీ
కేలుననుంటి చిత్తనున • ఖండగులొంటివిటుండవంటియే

కాలమునమ్మియు టికల ♦ కాలముబోవుమటంటివేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. 3౮

ఉ. స్త్రీలకుగుబ్బలామివవు ♦ దిన్నెలుబువ్వలబంతులంచుమూ
త్రాలయమన్న నోప్పుజఘ ♦ నాంగముమన్నధగేహమంచుదా
బోలుసనాగవీశ్వరుల ♦ పొందిక నేమనవచ్చు వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. 3౯

ఉ. స్త్రీలకుజంధ్రుడేనదన ♦ సీమజనించగ లేదుతిమ్ములా
బాలికకన్ను లేయనుచు ♦ బల్కగనిక్కముగాదుహొన్న మే
మేలుగ జేయరాదుకవి ♦ మేటివచించినవాడు వేణుగో
పాల నృపాల గోకుపల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౪౦

ఉ. మేలగుసీతునందుగృహ ♦ మేధిపయోఘృతయుక్తభుక్తిదా
గోలి నవీనవస్త్రసుమ ♦ గుచ్చవిభూణభూషితాంగుడై
శ్రీలలరారనంగనను ♦ జేర్చునుగొగిటిలోన వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౪౧

ఉ. చాలుప్రసూనసంయుతర ♦ సాలసువాసనలాశలందువా
తూలముతోడపాంధులమ ♦ తుల్వికసింపవసంతకాల మీ
నేలనుగల్గెజక్కనయి ♦ నీరజగేహనుగూఢ వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౪౨

ఉ. క్రోలుమనోరథంబులుద ♦ కంబగుదాపత్రాయంబువీచికా
జాలమురాగముల్కుచులు ♦ జుతులహమ్మమతాదులిట్లుగా
బోలినసంస్మృతిస్తలధి ♦ బోల్చిరి నీవటనావ వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౪౩

ఉ. వాలుకదైలముందిరుగు ♦ వాఱమరీచినినీరుమంచికుం
దేలుకుగొమ్మువుట్టగను ♦ దేవుడవీవిల జేయబూనగా
జాలుదుగానినాడుకలు ♦ పంబుచుపందగుదయ్య వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౪౪

- ఉ. వ్యాళముబూలదండగను ♦ వ్యాఘ్రమునుంబశువర్తనంబునం
దేలును దేటితిరుగన ♦ దీపతిగుల్మగ నకృరాజు నా
గేలుగబట్టవచ్చునను ♦ గేలుననీవిడగాను వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౪౫
- ఉ. వ్యాళమురీతిజ్ఞానమెద ♦ యందునలేమినిదృష్టినొందిమా
జ్జాలమువోలెదెల్వమది ♦ జాలమిదుష్కృతరూపమానజం
బాలసమానసంసృతివి ♦ పత్తునముగ్నితి గావు వేణుగో
పాల నృపాలగోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౪౬
- ఉ. పోలునెభూషణంబులను ♦ బోల్చినబుష్పసుగంధమాల్యనీ
లాలక వేషభూషలన ♦ యంబుసరస్వతి దేవినత్కృపం
గాలిక విత్వసంపదలు ♦ గాకనిజంబుగ దేవ వేణుగో
పాలనృపాలగోపకుల ♦ బాలకృపాలలితాలవాలమా. ౪౭
- ఉ. తాలిమిబొందళంబునును ♦ ధానుధురోక్తిశరాసనంబును
త్తాలపువిద్య బాణముచి ♦ తంబగువృద్ధ్యక విత్వరాజ్యకం
జాలయ నేలజాలునను ♦ డంపటబూజ్యడటంపు వేణుగో
పాలనృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౪౮
- ఉ. తాలిమిచేబరోపకృతి ♦ దాల్చినవారటచందుర్మత్పలం
బాలలిసూర్యుడంబుజము ♦ నాగతిసంబుచుడ్లసస్యముం
గాలమతిక్రమింపకను ♦ ఖంబులరందొలిజేయ వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౪౯
- ఉ. శీలవిశుద్ధపుణ్యపరి ♦ శీలురు వితృక విత్వశాలురు
త్తాలపరోపకారులురు ♦ పండిత బాలురనాదిమూనిశా
ర్దులురుక్తిగతూలతి ♦ దోషభయాపహులార వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౫౦

[త్యక్త ర చి త్ర ము.]

- ఉ. నేలనుమిమ్మునమ్మినను ♦ నేనననొనెమనమ్ములోనన
న్నేలుమనామమూలమున ♦ నేనినుమేలనుమానమాననా

నాలలనామనోమనన ♦ నామముమోముననెన్నువేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౫౦

ఉ. కాలునికన్నకూర్చులిల ♦ గాంచినలేరననేలనజ్జలా
లీలదనర్చరే సుజను ♦ లేసుగులంచనిగుర్జనుల్లరం
గ్రామిగరాసులంచనిత ♦ గన్గురుడాడగ లేదేవేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౫౧

[శుద్ధాంధ్రనిరోష్ఠ్యము.]

ఉ. తేలునుగాలిదిండినిక ♦ దించినటక్కరిజీతగానిలో
నాలిగలాతనినడుసు ♦ లాతినిగోతినికొన్నికొన్నితం
టాలిడునాతనినిక ♦ తాకురునేగనగానువేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౫౩

[కందగర్భము.]

ఉ. ఈలిఖతంబుజూచుమన ♦ నీసుఖమెంచగగల్గుకీర్తిశో
భాలయమాముఖప్రమద ♦ భాసురపూర్ణఖరాసురప్రవా
దాలఘుశిక్షణీయనర ♦ కాంతకుడొనటనీవువేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౫౪

(గర్భకందము:—క. లిఖతంబుజూచుమననీ
సుఖమెంచగగల్గుకీర్తి ♦ శోభాలయమా
ముఖప్రమదభాసురపూ
ర్ణఖరాసురశిక్షణీయ ♦ నరకాంతకుడొ. ౫౪)

[గుహలచిత్రము.]

ఉ. కీలిడిమించిసిల్చిసిరి ♦ కిన్బిగికిరితినించియింతినిం
జీలిచిసింగిణిన్వీటిచి ♦ చింతిలితింతికినిల్చినీటినిం
బీలిచినింగిమారిబిలి ♦ పించితివింటికివీనివేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౫౫

ఉ. శ్రీలిఖయించి కీర్తనివి • రించినిమించితిరిట్టినితినీ
 కీలిపివీరిసిద్ధిదిని • నిట్టిదిదీనిమిరిసీరిసి
 ల్లిలిడితీవినీవిధిని • లీప్తిడితిన్వినియిన్ని వేణుగో
 పాల నృపాల గోపకుల • బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౫౬

[కొ మ్ము ల చి త్ర) ము]

ఉ. తూలుచునుమ్ముత్రుల్లుతులుతుందుముదూగునుముందుగూడులుం
 గూలుచుకుమ్మునుద్దులుముకున్గుబులూర్పులునూరునూరునూ
 బూలునుగుమ్ముకూర్పుచురు • సుంగులుకున్నరువుండు వేణుగో
 పాల నృపాల గోపకుల • బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౫౭

ఉ. మేలగునోటనూటపది • మీతిరునామములెన్నుచోట నీ
 కాలిదుపూటపండుగట • గ్రాలటమాటపనందుబాటనీ
 పోలిపసిండికోటదిట • వుంగలముద్దులమూట వేణుగో
 పాల నృపాల గోపకుల • బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౫౮

ఉ. చాలనజాలనేనుకడ • సారికవిత్వమృదుత్వచిత్రీప
 ద్యాలనుజూచిలెన్నదన • రారుదుగాదెనిజోగినీటుగా
 బోలనజారుమూర్తిఘన • ముందగనేలగమిరు వేణుగో
 పాల నృపాల గోపకుల • బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౫౯

ఉ. జాలరిమారుడంబునిధి • సాదృశసంస్మరినండజాకృతిం
 గ్రాలుమనుష్యుబట్టసతి • గాలమునేసితదోష్టమెఱ్ఱగా
 వీలగురీతిగూర్చిపడ • వేయదగుల్కానునందు వేణుగో
 పాలనృపాలగోపకుల • బాలకృపాలలితాలవాలమా. ౬౦

ఉ. మీలువలందగుల్కొనిన • మిన్నకయుండునుగొన్ని కొన్నితం
 టాలనునొందునన్నటయె • డాగునుగొన్నిమనుష్యులట్లునే
 కాలముసంస్మరిందవుల • గ్రాలుదురీగతినేల వేణుగో
 పాలనృపాలగోపకుల • బాలకృపాలలితాలవాలమా. ౬౧

- ఉ. పేలికనొందుగోచిపలు ♦ పేలికలల్లినబొంతయొల్కినే
వేళనునిద్రబిచ్చమని ♦ వీడులలోదిరుగాడుచుంటగా
బోలవధూతవేషమని ♦ బోనగునేనినుదల్చవేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౬౨
- ఉ. ఏలజనంబులారమద ♦ మేలధనంబునయావనంబునం
గాలమువీటినిన్నిమిష ♦ కాలమునన్ల రియించునంచునీ
వేలితప్రమాణముల ♦ బ్రేమనుదెల్పితివేలవేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౬౩
- ఉ. శీలవిశాలభక్తిసర ♦ సరసింహధరామరుడేనిగాకచం
డాలునుగానివైష్ణవున ♦ డంబలుమారిపరాధయుక్తిమై
బోలిచిరేనివానినిల ♦ బోననటంచనలేదేవేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౬౪
- ఉ. ఫాలముచంద్రకాంతమగు ♦ బాణికుశేతయరాగమామహా
నీలరుచింగచంబలరు ♦ నీరజనేతిమణిమయంబుగా
బోలనగొస్తుభప్రభల ♦ బొందెతవోరమునందువేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౬౫
- ఉ. ఏలుమునన్నమున్ననుచు ♦ నిందిరకొప్పనమస్కరించితం
టాలనుబాపుమీవనిశ ♦ తారికిసమ్మతిమొక్కిమోక్షమీ
జాలుయతీశుజోతనిడి ♦ సద్గతిజెందదలంతువేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౬౬
- ఉ. తూలెడిసర్వసంచదల ♦ శోభియమందిననేమిదానిచే
వాలెమునైరిమస్తకము ♦ పైబదముంచిననేమినీకథా
జాలముగూర్చిభాగవత ♦ సంస్తుతిసేయకయున్నవేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౬౭
- ఉ. కాలమువ్యర్థమాకపట ♦ కర్మచునోవృతమార్గవృత్తివా
తూలునకంచుభూమిశ్రుతి ♦ తుల్యపుగీతునీవుజెప్పదా

శ్రీ వేణుగోపాలశతకము.

- మేలకొమానజాలరమ ♦ రేశ్వరవారలమాయ వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౬౮
- ఉ. తేలికనొప్పునిగుఱిచి ♦ తిన్నగమేర్దిరునామకీర్తనం
గ్రాలినవాడుసంస్మృతివి ♦ కారములొందక వైష్ణవృండనం
బోలిననాడుమద్గురున ♦ ముండగువాడిలజూడు వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౬౯
- ఉ. గాలినినీటినాకులను ♦ గాయలదుంపలవేళ్ల మెక్కిలో
దాలిమినెండవానలకు ♦ దారుచుగానలనేకబుద్ధిని
వెలెదవంచునమ్మురుసి ♦ నేలినటుల్ ననునేలు వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౭౦
- ఉ. కాలునకుంటుగుడ్డిదొక ♦ కన్న మెయింగమతీటయేలికం
దాలిమిమాలితిట్టుటసా ♦ దండలపోయుటయెల్లచోటప్రో
యాలిటువంటిదైనశమ ♦ నాలయవాసిమగండు వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౭౧
- ఉ. హేళికృతోదయాస్తమయ ♦ హృద్యదినంబులనాయువంతమా
నోలిబహుప్రయాసభరి ♦ తోర్జితకార్యకలాపమందుదా
గాలమువోవగన్నడద ♦ ఖండలవందితుడైనవేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౭౨
- ఉ. బాలురులాలనంబుననృ ♦ పాలురుధర్మమునన్పృథాధిపో
త్తాలురుచిత్తశాంతినిను ♦ దారయశోజితచంద్రిచంద్రికా
శీలురుభూరిదాసమున ♦ జెన్నగువారటులీనవేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౭౩
- ఉ. ఆలయమందునచ్యుతశ ♦ తారియతీంద్రిమునీశనమృగో
దాలలనార్యషడ్గురుప ♦ దంబులనర్చనజేయమోక్షును
శ్రీలొనగూర్చెనెల్లెడవ ♦ శీకఠమైస్థిరమైతివేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౭౪

ఉ. మేలెపరిభ్రమించెదవ ♦ మేయమతంబుల నెట్టిది త్రమా
కాలమతిక్రమించెకలి ♦ కాలముదాపరు దెంచెనాయువా
మూలమునంతరించెనని ♦ ముందలచున్సుజనుండు వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. 24

[ద్వ్య ర్థి .]

ఉ. మేలగుకామవృద్ధినిన ♦ మేయపయోధర గాజితంబునే
వేళబ్రసూనగంధయత ♦ వృష్టికృపారసప్రావృడంగనా
బాలిక యేవిలాసనతి ♦ పద్మయెనీసఖజూడ వేణుగో
పాలనృపాలగోపకుల ♦ బాలకృపాలలితాలవాలమా. 25

ఉ. రేలుబవళ్లురోజులును ♦ రేపులుమాపులునేండ్లుబోవనీ
నేలమదాయువంతమగు ♦ నేమొకొయంచునరుల్లంచగా
జాలరుకుల్యనావగతి ♦ సాదృశమాటను చెల్వివేణుగో
పాలనృపాలగోపకుల ♦ బాలకృపాలలితాలవాలమా. 26

ఉ. మేలనుచీకటింబడిత ♦ మిందరుణీమణిసంగమంబునే
వేళనుగోరిపుత్రిధన ♦ వృద్ధిమనీషలనున్న వారునీ
యాలయమందునర్చకన ♦ రావడకారులుగారె వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. 27

ఉ. తూలికపైయశోదనిను ♦ తూకొనితూగగ జేసిమేలుమే
ల్లోలలబాడినిద్దురను ♦ జొన్విపదంపడిజంకువోనను
య్యాలను మెల్లనూచుమరి ♦ యాలలుబాశుచుబోచు వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. 28

ఉ. హాళిననాదిదీర్ఘముగు ♦ హాస్వముగుండదనంతరంబయా
లీలనుగొంచమైపిదప ♦ లెస్సగునద్దినభాగయుగ్మమం
దోలినిబుట్టుఛాయకుజ ♦ నోత్తమసంతతమైత్రివేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. 29

ఉ. బాలతృణంబుచేతజల ♦ పానముచేమృగమీనసాత్వికో
త్తాలసమూహముంబొదుక ♦ దాశకిరాతులకారణంబవై

- రాలయచిత్తులైరినరు ♦ లట్టులమత్సరులైరి వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౮౧
- ఉ. బాలమృణాలతంతువుల ♦ బల్లరుదుష్టగజంబుగట్టగా
బోలునెత్తారనీరధికి ♦ బొల్వెనగన్మధురః బుగూర్పగా
జాలునెయట్లునీవుమమ ♦ సంస్మృతిపారమిడంగ వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౮౨
- ఉ. స్త్రీలబదాటువేలగణు ♦ తింపకగూడితిపంక్తిరూపము
ఖ్యాలయమైతినిప్పొనుతు ♦ నాకమునంగొనితెచ్చితిట్లున
న్నేలగనాలపాడునర ♦ మేఘుడనైతివినీవవేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౮౩
- ఉ. కార్తికగనేనునీకుశత ♦ కంబుల నెన్నిదిక్కాసినాను బ
ద్మాలయతోనునిత్యశర ♦ కాయవిశ్వసనీయమానుకీ
లాలజనేత్రధీనుపురి ♦ తాకికజ్జేత్రనివాస వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౮౪
- ఉ. ఏలరపంచబాణనను ♦ నేచకుమబ్జరసాలమల్లికా
నీలపయోజవంజుళవి ♦ నీతశరంబులబంచబాణునే
కాలము బాయకుందునను ♦ గాచెరమూసతినిన్నె వేణుగో
పాలనృపాలగోపకుల ♦ బాలకృపాలలితాలవాలమా. ౮౫
- ఉ. కేళికసత్యభామను స ♦ భీమణిరుక్మిణినిపుజేర్పనీ
లాలకలొప్పురాధగిను ♦ కాత్మగనుంగొనిదానిగూర్పని
వ్యాభులొగిన్వ్రజంగవల ♦ వారిగనిచ్చిననేలు వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౮౬
- ఉ. శైలగుహంతరస్థుడును ♦ సంస్మృతినిత్యనివాసితుండును
దామిదాల్చినిన్నెదము ♦ దంబలరారగనమ్మిఁకొల్చికా
బోలుదురెందుద్యుమయ ♦ మోఘముగాబరమందు వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౮౭

- ఉ. తాలిమిలేమియాత్మనుతి ♦ తాగిగుడబద్ధమసూయగర్వదు
 స్త్రేళనజారచోరగుణ ♦ పేతుమనోచలనాదిపాపులే
 కాలమనంతశాయిగతి ♦ గాచగలేరదిసే వేణుగో
 పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౮౮
- ఉ. జూలయివానకారుపొడ ♦ సూపజిరాయితిజేయనొప్పచం
 డాలుడుగానిభాగవతు ♦ డైననమస్కృతిబాయదప్పభూ
 పాలుడుసేనిదేశికపృ ♦ భానమెరక్షణజెప్ప వేణుగో
 పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౮౯
- ఉ. ఏలుముసూక్తినిండువచి ♦ యించెదనేతిరుమంత్రమందుము
 క్కాళులమూడురూపులర ♦ కంబుగనంబ్రణనంబయత్వము
 త్వాలఘుశ్రీమకారపుర ♦ హస్త్యత్రయంబలరారు వేణుగో
 పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౯౦
- ఉ. సేలనుసీరునందునను ♦ నిప్పనగాలినినింగినెందుజే
 వాళినినన్నిలోకముల ♦ నంతటనిండినవెన్నుడీవనం
 గ్రామిదువాలిగూడిసుక ♦ రంబగమూరెయనంగ వేణుగో
 పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౯౧
- ఉ. వేలుపుపెద్దసంతలర ♦ వేల్చెడినిప్పపొగందనర్చుగా
 మాలయమైనలేకవన ♦ మైననునక్షయపాత్రయైనగా
 బోలునుమానికెల్లుజన ♦ బోలదుచుట్టలనడ్ల వేణుగో
 పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౯౨
- ఉ. కాలములందువేసవియ ♦ కాలమనందగెచందనార్ద్రశో
 భాలనదంగరాగసుమ ♦ వారిసువాసననారిజేరిలో
 కాళిమనోజకీడలను ♦ వైనకీయందగగోరి వేణుగో
 పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౯౩
- ఉ. వేలుపుటేటివాగులన ♦ బేరుగనొప్పసుకంబులంతలో
 దూలలమంతనంబుదుగు ♦ దుర్లభమీనరదేహమందుగా

- బోలుబరాత్మతత్వగతి ♦ బొందికనొప్పకముందు వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౯౪
- ఉ. నీలశిరోరుహాళిఘన ♦ నిర్మలవారిదకేళిదీర్ఘ శై
వాలమనోహరాళికుచ ♦ పాళివిశాలప్రసూనకందుక
శ్రీలిఖితాత్మమాళిసర ♦ సీరుహలోచనిహాళి వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౯౫
- ఉ. ఆలపలెన్వసించిజవ ♦ రాండ్రగురుక్మిణిసత్యభామలు
ద్వేలచరాచరాత్మజగ ♦ తీస్థలిరక్షణసేయదోడుగా
బోలునుదోర్బలంబునకు ♦ బొందికనాదగునట్టి వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౯౬
- ఉ. శ్రీలితాంగిరుక్మిణివ ♦ శీకరణందగిసత్యభామప్రౌ
యాలాగిసర్వభోగముల ♦ నందగజేయుముదంబులోకరిం
చోళిచరిత్రమంతయుయ ♦ శోస్థితిజెప్పుచునుండు వేణుగో
పాలనృపాలగోపకుల ♦ బాలకృపాలలితాలవాలమా. ౯౭
- ఉ. శ్రీలలరాలపాడిలకు ♦ జెన్నగుభూషణమెన్నగూడుచే
బోలుకుదుర్పువీడునెల ♦ వుండగునీకునునాకుజోడున
చోల్చిలిరామసోదరవ ♦ సుంధరదేవుడజూడు వేణుగో
పాలనృపాలగోపకుల ♦ బాలకృపాలలితాలవాలమా. ౯౮
- ఉ. బోలునుమేలునీదుపద ♦ ముద్దలదాల్చినవాడుజిష్టుగా
బోలునుమిమ్మురేబవలు ♦ బొల్పెసలారగబాడవిష్టుగా
బోలునుమించుసత్కవిత ♦ బొందికమీకిడగ్గిష్టు వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౯౯
- ఉ. పాలకసన్నిధానమన ♦ పాయమమూల్యమభీష్టమర్ధిహృ
లోలమనాదిలక్ష్మీధవ ♦ లోకనమాత్మమనోరథప్రేమే
యాలయమాననంగభవ ♦ దాలయమొప్పిల నెన్న వేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౧౦౦

- ఉ. కాళిలుకవిత్వమీవుగల ♦ కాలము బ్రేమదలిర్పగానుబ
ద్మాలయతోనుభావ్యరచి ♦ తాదిగురోత్తమరామసోదరో
త్రాలునిసాటిగానుగవి ♦ ధాముడవీవవగానువేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౧౦౧
- ఉ. చేలకుపంటవేళకును ♦ జేసెడుపంటపజల్వినంగదా
వైళమమ్రాయుగంటగురు ♦ వైకడదేర్పునువెంటరెంటజే
జేటటువంటినిన్నుగని ♦ జేజెయటంటనుదంటవేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౧౦౨
- ఉ. శ్రీలలనామనోహరుని ♦ జింతనసేయుటరాదుగోవధూ
చేలరసానిశాంతధన ♦ జేమనతండులదానధర్మక
ల్లోలముచేతగాదుమది ♦ లోనోనమ్మితినిన్నువేణుగో
పాలనృపాలగోపకుల ♦ బాలకృపాలలితాలవాలమా. ౧౦౩
- ఉ. క్రాలెడిజవ్వనంబుదుగ ♦ గామవికారమడంగుద్రవ్యమా
లీలనడంగగోరికలు ♦ లేకదొలంగునెఱుంగనట్టులే
వేళనుబోవునాయువువి ♦ వేకియెఱుంగునుదానివేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౧౦౪
- ఉ. ఆలనుగాచువానిగను ♦ లారగనుంగొనులచ్చియంచుజా
బాలివచించెమున్నుమన ♦ పాళమహామునికన్ననార్యుడీ
నేలనుగల్గడంచుజన ♦ నీసమదేశికుడెంచెవేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౧౦౫
- ఉ. పాలునురెల్లుపూలునెల ♦ పల్కెలనాగదివేటుజుక్కలుం
బాలునునీరునేర్పరుచు ♦ పక్కియువెన్నెలదెల్లదీవిగా
బోలునునీడుకీరితిని ♦ బోల్చినమేల్బగమందువేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౧౦౬
- ఉ. శ్రీలలనేశమంగళము ♦ శ్రీదగురుక్రీణిసత్యభామలే
కాలమునీదుప్రక్కలను ♦ గాళిలుచునుండెడిదేవమంగళం

బేలుమునన్నభావుకము ♦ నిచ్చిభవత్కృపజూపివేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౧౦౭

ఉ. ఆలవలీరునూర్లపది ♦ యాటిరుభాగములొప్పనట్టిప
ద్యాలనునుతల్పంపుబువు ♦ లఱ్ఱునదాల్చగమాలజేసినీ
కేలుననుంచినాడనను ♦ నేలుభవత్కృపజూపివేణుగో
పాల నృపాల గోపకుల ♦ బాల కృపాలలితాలవాలమా. ౧౦౮

శ్రీ వేణుగోపాలశతక ద్వితీయభాగము

సమాప్తము.

శ్రీ వేణుగోపాల కృష్ణార్చనము.

పేరుం కూరత్తాళ్వారి చరిత్ర.

[శంకరాభరణం-అట.]

- శ్రీరామానుజమునివరులకు బ్రీయ ♦ శిష్యులైన ఘనులు ౧
కారణజన్ములు బరమదయాళుకు ♦ నారాయణప్రియులు ౨
పారతంత్రీయ కైంకర్య శేషత్వమే ♦ ర్పరచిన నర్వజ్ఞులు ౩
ధారక పోషక భోగ్యములు హరిని ♦ దల్చిన గుణనిధులు ౪
బేరుంకూరత్తాళ్వారి వైభవమును ♦ బేరలర వినరయ్య ౫
సూరిని బొడిచిన చోరున కిహపర ♦ సుఖములె కృపజేసిరి ౬
ముదముతో నాకూరవిభుడు దాసులయిండ్ల ♦ ముప్పి చేసినధనము ౭
నదనమునకు గొనిపోవుచునుండగ ♦ సాహసమున నెదుర ౮
న్నధముడై యొక్కచోరు డాగ్రహమునను ఘో ♦ రాటవిమధ్యమున ౯
బొదచాటుననుండి బొబ్బలుబెట్టుచు ♦ బొడిచె గుఠారమున ౧౦
భారముగా రొమ్ము నాటిన పోటుకు ♦ కూరకులోత్తముడు ౧౧
ధారాశంబుగ రక్తధారులు గురియగ ♦ ధారుణీపై నొరిగె ౧౨
భారంపు సంసారబద్ధుని నను గడ ♦ తేరిచె నీఘనుడు ౧౩
చోరుడుగాడు నాపాలిటి నననీత ♦ చోరుడై యిత డనుచు ౧౪
యితనికి బ్రత్యుపకారము సేయుట ♦ కిదియే వేళయనుచు ౧౫
నతిభీతుడై యున్న చోరుని లాలించి ♦ యష్టాక్షరి యొసగె ౧౬
హితబుద్ధి శ్రీరంగమునకు వేగమె పోయి ♦ యీవార్త మీతల్లితో ౧౭
గుతుకముతో దెల్పి వారలసేవించు ♦ కొనియుండుమని పలికె ౧౮
యంతట నాతివాహకులు వేంచేసిరి ♦ యతివైభవమ్ములతో ౧౯
వితగ నాకూరవిభుడు వేంచేసెను ♦ విష్ణులోకంబునకు ౨౦

చింతతో గురునకు పల్లినేర్పరచియు ♦ శీఘ్రమె చని గురుని ౨౧
 కాంతను సేవించి కరములు ముకుళించి ♦ కడుభీతి నిట్లనియె ౨౨
 ఆపన్నుడ దురహంకారి నధముడ ♦ నన్యాయచోరుడను ౨౩
 కోపమానసుడను ఘోరమైన నరక ♦ కూపి మిక్కిలి దోహిని ౨౪
 పాపకర్ముడను నే పరదూషకుడను నీ ♦ పతిని జంపిన దోహిని ౨౫
 చేపట్ట నర్హుడగాను నన్నీ వేళ ♦ చెడ నాజ్ఞసేయు మనె ౨౬
 ఆమాటలు విని పతితలం పీడేరె ♦ నాచార్య యని మదిలో ౨౭
 ధీమనంబున దుఃఖపడక కూరేశుల ♦ దేవివా రిట్లనిరి ౨౮
 స్వాములందరు నారగించుచున్నారు ♦ సమయముగా దిప్పుడు ౨౯
 మామేకభక్తుడ మాటలాడగ రాదుఁమోనివయి యుండుమనె ౩౦
 అప్పుడు స్వాములందరు నారగించిన ♦ నమ్మవార తిచింతతో ౩౧
 ముప్పిరిగొను శోకమునను వరపతివార్త ♦ జెప్పిన కోపమున ౩౨
 తెప్పరపాటున చోరునిబంధించి ♦ తెగనాజ్ఞ సేయగను ౩౩
 యొప్పుదు నాయుట్టుకడుపు గాల్చుకో ♦ నోపలేనని పలికె ౩౪
 గారవమున యతనిబంధములు విడిపించి ♦ కూరేశుదేవిగారు ౩౫
 కారుణ్యమున తమనుతులలో నంశము ♦ చోరున కొసగినారు ౩౬
 భోరున దేవదుండుభులు మ్రోయించిరి ♦ పూవాన గురియగును ౩౭
 ధారుణిలో నున్న జనులెల్ల నాశ్చర్య ♦ లీలాభిలో దేలిరి ౩౮
 రంభోర్వశిమేనకాదిత్యులెల్ల సంత ♦ రంభులై నాట్యమాడ ౩౯
 తుంబురునారదాదులు గానముసేయఁతూర్వనాదములుమ్రోయ ౪౦
 సంబవిష్వక్సేనరుక్మాంగదార్జునులు ♦ సతిభక్తులైకొలువగా ౪౧
 జంబుద్వీపమునందు కూరేశుసత్కిర్తిశాశ్వతమై నిలచెగా ౪౨
 ఆవేళ శ్రీరంగవిభుడు వేంచేసె నా ♦ యశహాశింగరమూర్తి ౪౩
 పావనురాలైన కూరేశుదేవియు ♦ బౌద్ధింప నిట్లనిరి ౪౪

కోవిదులకు నీగుణములు గొనియాడ • గొలదిగాదమ్మ మీకు రగి
 శ్రీవైష్ణవ మిట్టిదని యాసతిచ్చి వేం • చేసిరి కోవెలకు రఁ
 మారిమోక్ష మిమ్మనియడుగ మఱచి దా • నాత్మలో చింతజేసి రఁ
 మరునాడు కూరేశుక్రతపు లాచరించి • మన్నాడునన్నిధిని రు
 గరిమతోడుత తనమనసు ఘట్టిగ జేసి • కడతేరె యుపముబూనిరగ
 పరమాత్మ నీలో నైక్యము జేసుకొమ్మని • పట్టనపుడు ప్రపత్తి గౌ
 ఆసమయమునందు నల శ్రియఃపతిగారు • నాపుణ్యవతిని జూడ గౌ
 వేసము ధరియించి పుష్పరథము నెక్కి • వేంచేసి రచ్చోటికి గౌ
 వాసిగ వైకుంఠముందు నీపెనిమిటి • వసియించె రమ్మనిరి గౌ
 ఆనరోజాక్షి వారికి వందనము జేసి • యపుడీర్చిని పలికె గౌ
 యోర్వలే నింక కూరేశుల నెడబాసి • యొక్క నిమిషమైనను గౌ
 వేర్వేర నాకు చోరునకు సాయుజ్యము • వేగమె కృపచేయుడి గౌ
 అని విన్నవించిన కూరేశువిభురాణి • నత్రిపేమ గారవించి గౌ
 వినరమ్మ జారచోరులకు మోక్షమివ్వ • విదితము గాదనిరి గౌ
 మనవి చేకొనరయ్య మన్నించరయ్యనీమరుగుజొచ్చినవాడయ్యగౌ
 వెనుకటి ద్రోహముల నెంచనదితనికి • వినిమోక్షమివ్వరయ్య ౬౦
 మంచిదియని సమ్మతించి కూరేశుల • మానిని నాదరించి ౬౧
 పంచభక్త్యాన్నమును భుజియించి రచ్చోటపావనిగృమునందు ౬౨
 యెంచనచ్చునునిన్నుత్రిభువనములయందునినచంద్రులున్నంతటం ౬౩
 పంచసంస్కారాది పతిభక్తి గలిగిన • పరమ పతివ్రతపు ౬౪
 ఆలస్యమేల పోనగ పుష్పరథవెక్కు • మని వారు శలవివ్వగా ౬౫
 బాలకుడైనట్టి దాస్యపుత్రుడు దాను • పయినమై వేంచేసిరి ౬౬
 లోలాక్షి సంతోషవాణిలో జేరి • లోకాలోకము మెచ్చగా ౬౭
 పాలయమును భాదపడక వారిద్దరు • వైకుంఠమున కేగిరి ౬౮

అక్కడ కూరత్తాశ్వార్ల బాడగాంచి • యడియే దాసి ననిరి ౬౯
 మ్రొక్కిన నాచార్యకృప యని లాలించి • ముసిముసి నగవులను ౭౦
 చొక్కంపు మీతిరునడిగభు నేటికి • జూచితి నని పలికె ౭౧
 యక్కున జేర్చుక తనస్థానమునితో • నాలింగము జేసెను ౭౨
 సతిపతు లిద్దరు నేకమై తమకూర్చి • సుతునపై గారవించి ౭౩
 మతిమంతుడ వీవు నీవలన గలిగెను • మాకు శ్రీహరిసన్నిధి ౭౪
 యితరచింతలు మనకేల శ్రీహరి సేవ • యింతే చాలు ననుచు ౭౫
 కతిభక్తితో వారు స్వామిసన్నిధియందు • నాశ్వారులై నిలిచిరి ౭౬
 స్థిరపుష్పలై నట్టి పేరుంకూరత్తాల్ • దివ్యవైభవములను ౭౭
 నరుసగ నేవేళ బాడిన యాడిన • వ్రాసిన వారలకు ౭౮
 నిరువైన సిరులిచ్చు శ్రీపేరుంబూదూరి • యిలయాశ్వారులును ౭౯
 సరకము విడిసించి నాటికి వైకుంఠ • నగరమై కృపజేతురు. ౮౦.

సమాప్తము.

శ్రీమదిత్యాదిశ్రీమా శ్రీభాగవతమంగళాశాసనయంత స్వాచార్యకృపావి
 శేషమున నీ పేరుంకూరత్తాశ్వారి కథావైభవ మునకు అనేకవిధముల నుడువ నది
 శ్రీవారికి విశేషమగున ట్లస్మచ్చక్రికొలది సవరణచేసి ప్రథమముద్రణమునందు వం
 దల ప్రతులును ముద్రించితిని.

శ్రీమదిత్యాదిశ్రీమహాభాగవతంబారా! పూర్వమీ పేరుంకూరత్తాశ్వారిచరిత్ర
 మనేకపాతభేదస్థానిత్యసహితమైయున్నందున నది యస్మదాచార్యకృపచే సవరణజే
 సిన దాసుని సాహసాపహాగమును తుమించుట కనేకసేవింపు లర్పించి ప్రార్థించు
 వాడ నింకను యిందలి తప్పుల నొప్పులుగా దిద్దుటకున్న మరియొక ప్రతి యింతక
 న్నను హెచ్చుచరణములున్న దాసునికంపిన నది తిర్గి ద్వితీయముద్రణమునం
 దచ్చుకూర్చించి యొకప్రతి నర్పించువాడ.

ఆలపాడు, అమృతలూరు పోస్టు,
 గుంటూరు జిల్లా.

ఇట్లు భక్తాంధ్రులేబువు,
 శ్రీమద్ధనకుధరం రామానుజదాసుడు.

శ్రీమతేరామానుజాయనమః.

శ్రీ వేమగోపాలశకమందలి తప్పొప్పుల పట్టి.

[ప్రథమభాగమున]

పుట.	పద్యము.	తప్పు.	బప్పు.
1	3	దోహద	తక్కియు
3	౧౧	కంజిన్నిదువై	జిన్నికందువై
4	౧౮	రక్షకుండతం	రక్షకుడునుగా
4	౨౩	పాలున	పాలుగ
౫	౨౫	దొరంగగ	దొలంగగ
5	౨౮	చేపా	చౌపా
5	30	దైర్య	ధైర్య
7	32	మెట్టులు	మెట్టులు
7	౪౧	రైతుల	రైతల
8	౪౪	బిట్టుగ	బట్టుగ
12	౭౦	వెదు	వెందు
12	౭౧	పానల	పాలన
12	౭౨	లలితాంగి	లతా
12	౭౩	గ్యాల	ద్యాల

[ద్వితీయభాగమున]

16	౨	విష్ణుత్తు	విష్ణుచిత్తు
19	౫	ఘోణి	ఘోణి
20	౭	ది వింత	ది వింద
20	౮	తేటి	తేటి
23	౨౯	నాయ	సాయ
28	౫౭	గుఱుం	గుఱుల్
28	౬౧	నచ్చట	నచ్చట
29	౬౫	తవోరమునం	ను నీయురముం

